

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัด

ที่ พง ๗๔๕๐๑/๑๘๐

วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลลำภี

ด้วยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ ให้นำหน่วยงานเข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment:ITA) ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินที่ต้องการให้หน่วยงานของรัฐระดับการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยให้มีการประเมินในด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กรเกี่ยวกับการดำเนินงาน เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน โดยให้มีการดำเนินการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้นี้มากำหนดเป็นคู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางและยึดถือปฏิบัติได้ นั้น

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลลำภี ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้าย

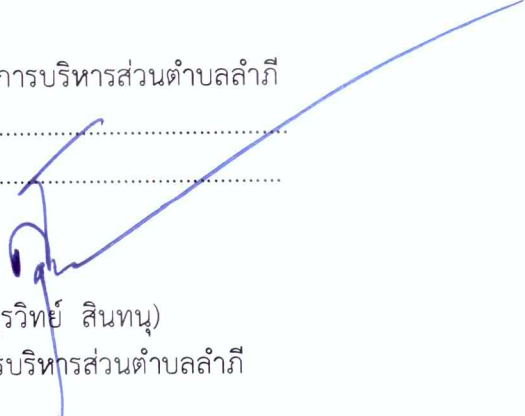
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางศุภนิจี พันธุ์สวัสดิ์)
หัวหน้าสำนักปลัด

ความเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำภี

(นายปราบต์ จันทรพุธ)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำภี

ความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำภี

(นายสุรวิทย์ สิ้นทนุ)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำภี

รายงานการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
หรือผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กรโดยการประเมินโอกาสของการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต เพื่อพิจารณาว่าการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่

การทุจริตในระดับท้องถิ่น พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการทุจริตในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การกระจายอำนาจลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าหลักการแล้วการกระจายอำนาจมีผลมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่างๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติทำให้นวโน้มของการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน

ลักษณะการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

๑. การทุจริตด้านการจัดหางบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
๓. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎ ระเบียบ และกฎหมาย
๔. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม
๕. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
๖. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบ ขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่างๆ
๗. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

๑. โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่พบว่า ยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒. สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่จะสร้างความร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบาย ที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔. การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิการดำเนินงานโครงการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕. การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖. การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบันพบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลงและมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่ายึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗. มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นยกย่องคนที่เงิน คนที่เป็นเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิดเห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนซื้อเป็นคนเชื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ยอมจะทำการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

มาตรการป้องกันการทุจริตภายในหน่วยงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลลำภี ได้ดำเนินการจัดทำมาตรการป้องกันการทุจริตภายในหน่วยงาน ดังนี้

๑. จัดทำแผนป้องกันการทุจริต
๒. จัดทำแผนการควบคุมภายใน
๓. จัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
๔. จัดทำแผนการดำเนินงาน
๕. จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร
๖. กำหนดมาตรการต่างๆ เช่น
 - มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต
 - มาตรการตรวจสอบการการใช้จ่ายสุจริต
 - มาตรการป้องกันปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน
 - มาตรการป้องกันการรับสินบน
 - มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ
 - มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง
 - มาตรการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน

การดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน จากการวิเคราะห์การประเมินความเสี่ยงสามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๔ ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และสามารถสรุปข้อมูลการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อนขององค์การบริหารส่วนตำบลลำภี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ได้ดังนี้

ประเด็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาสเกิดการทุจริต (๑/๔)	ระดับของผลกระทบ (๑-๔)	มาตรการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน
๑. การจัดหาพัสดุ	การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้างและแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่	๔	๔	๑. ให้การดำเนินการจัดหาพัสดุของหน่วยงานเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ๒. มีการตรวจสอบภายใน/การควบคุมภายใน ๓. มีการรายงานความเสี่ยงเมื่อพบเห็นเหตุการณ์
๒. การใช้รถยนต์ส่วนบุคคล	๑. การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้ และการรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ๒. ผู้ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลละเลยการปฏิบัติตามระเบียบฯ	๓	๓	ให้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนการขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคล ดังนี้ ๑. บันทึกขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคล (เสนอตามลำดับชั้น) ๒. เสนอผู้บริหารอนุมัติ ๓. ให้พนักงานขับรถปฏิบัติตามบันทึกขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคล ดังนี้ ๓.๑.๑ ตรวจสอบเช็คเครื่องยนต์ให้เกิดความพร้อมใช้งานทุกวัน ๓.๑.๒ ศึกษาเส้นทางก่อนเดินทาง ๓.๑.๓ ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด ๓.๑.๔ ไม่ออกนอกเส้นทางที่ขออนุมัติ และมีการควบคุมความเร็วตามที่กฎหมายกำหนด ๓.๑.๕ พนักงานขับรถบันทึกเลขไมล์ก่อนและหลังการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลทุกครั้ง

ประเด็นความเสี่ยง เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ที่อาจก่อให้เกิดการ ทุจริตหรือผลประโยชน์ ทับซ้อน	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาสเกิด การทุจริต (๑/๔)	ระดับของ ผลกระทบ (๑-๔)	มาตรการป้องกันความเสี่ยง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริตหรือ ผลประโยชน์ทับซ้อน
๓. การใช้ทรัพย์สินของ ทางราชการ	นำทรัพย์สินของ ทางราชการไปใช้ ส่วนตัว	๔	๔	๑. จัดประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ ทุกสำนัก/กอง รับทราบเรื่องการ นำทรัพย์สินทางราชการไปใช้ ส่วนตัว ๒. มีการจัดทำทะเบียนคุมพัสดุ
๔. การรับสินบนหรือ รับของขวัญ	การรับสินบนหรือ ของขวัญของ เจ้าหน้าที่หรือผู้มี หน้าที่เกี่ยวข้อง กับการจัดซื้อจัดจ้าง	๔	๔	๑. จัดประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ของ หน่วยงานรับทราบเรื่องการรับ สินบนหรือของขวัญของเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้าง ๒. จัดประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ รับทราบเรื่องการป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน ๓. สร้างจิตสำนึกในการไม่รับ ของขวัญ/สินบน ของเจ้าหน้าที่ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ จัดจ้าง
๕. การรับสมัครคัดเลือก บุคคลเข้าปฏิบัติราชการ	มีการรับบุคคลที่ เป็นเครือญาติหรือ บุคคลที่ได้รับ ผลประโยชน์เข้า ทำงาน	๓	๓	๑. คณะกรรมการคัดเลือกบุคคล เข้าทำงานต้องถือปฏิบัติตามหลัก ธรรมาภิบาล ยึดหลักคุณธรรม และ มีหลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลที่ ชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ ๒. ประชาสัมพันธ์ ประกาศการรับ สมัครบุคคลผ่านช่องทางต่างๆ เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ Facebook Line เป็นต้น